

Aan de gemeenteraad

datum 16 mei 2023
behandeld door M. de Hoop
ons kenmerk 2023-0063146
doorkiesnummer 14-078
Onderwerp Schone Lucht Akkoord
2023

Geachte mevrouw, heer,

Gemeente Papendrecht tekende in 2020 samen met het Rijk, de 12 provincies en inmiddels 89 andere gemeenten het Schone Lucht Akkoord (SLA). In deze brief informeren we u over de laatste ontwikkelingen rondom de uitvoering van dit akkoord in onze gemeente.

SLA staat voor 50% gezondheidswinst

Het doel van de ondertekenaars is om de luchtkwaliteit in Nederland blijvend te verbeteren. Hierbij is het streven een gezondheidswinst van 50% in 2030 vergeleken met 2016. Om dit doel te halen moet de uitstoot van fijnstof en stikstof door wegverkeer, mobiele werktuigen, landbouw, scheepvaart, industrie en huishoudens worden vermindert.

Het college heeft uitvoeringsmaatregelen 2023 vastgesteld

Deelname aan het SLA is niet vrijblijvend, een gezamenlijke uitvoeringsagenda is opgesteld. Jaarlijks verankeren deelnemers deze agenda in een decentraal uitvoeringsplan. Daarbovenop kijkt iedere partij welke maatregelen zij extra kan nemen. Recent heeft het college de uitvoeringsmaatregelen vastgesteld. Hierbij zijn de maatregelen uit het decentraal uitvoeringsplan met extra toelichting opgenomen in een maatwerkplan (zie bijlage 1).

Het college heeft gekozen voor een ambitieuze maar ook realistische en pragmatische benadering. Hierbij wordt gekeken naar verschillende bronnen die luchtverontreiniging veroorzaken. Bij mobiliteit gaat het bijvoorbeeld om afspraken over het emissiearm of emissievrij maken van het eigen wagenpark op het moment dat de wagens aan vervanging toe zijn. Ook wordt een beroep gedaan op burgers. Bijvoorbeeld om ze door voorlichting te stimuleren om verstandig gebruik te maken van houtkachels en vuurkorven.

Project "Scherper Vergunnen" richt zich op emissiereductie door de industrie

Ook de industrie draagt bij aan de luchtverontreiniging en daarmee aan de negatieve gezondheidseffecten hiervan. In het SLA is afgesproken om strengere emissie-eisen te gaan stellen aan de industrie. Dit is mogelijk via de vergunningen die gemeenten en provincie afgeven.

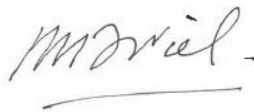
De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid heeft in het projectplan "Scherper Vergunnen" uitgewerkt hoe dit aangepakt kan worden. Papendrecht heeft samen met de provincie en andere gemeenten in Zuid-Holland een financiële bijdrage aan het rijk gevraagd voor de uitvoering van dit project. Vanuit de Specifieke Uitkering Schone Lucht Akkoord (SpUK SLA) is eind 2022 een bijdrage toegekend van in totaal € 20.000. Deze uitkering staat alleen open voor ondertekenaars van het SLA.

Recent heeft het college een persbericht verspreid naar aanleiding van vragen vanuit de pers (zie bijlage 2).

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris,

de burgemeester,

J.M. Ansems

M.J.M. van Driel

Bijlage 1: Maatwerkplan Schone Lucht Akkoord 2023 – Maatregelen voor de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord 2023

Bijlage 2: "Persbericht Gemeente Papendrecht gaat scherper vergunning voor schone lucht" van 5 april 2023

Maatregelen voor de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord 2023

Schone lucht is belangrijk voor de gezondheid van de mens. In dit plan van aanpak treft u de maatregelen aan van Papendrecht die helpen om de lucht schoner te maken. Helpt u mee?

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Inleiding.....	4
Mobiliteit.....	6
Mobiele werktuigen.....	11
Industrie.....	14
Schone havens & scheepvaart.....	19
Houtstook.....	23
Communicatie en participatie.....	26
Landbouw.....	27
Algemeen.....	27
Monitoring.....	30

Voorwoord

Schone lucht komt je niet aanwaaien. Daar moet je wat voor doen. Luchtvervuiling leidt tot luchtwegaandoeningen, longkanker en een levensduur verkorting van 9 maanden voor iedereen ouder dan 30 jaar, zo blijkt uit onderzoeken van onder andere het RIVM. De urgentie om dit probleem aan te pakken is dan ook hoog. Daarom heeft de gemeente Papendrecht het Schone Lucht Akkoord ondertekend. Samen met het Rijk, provincies en een groot aantal gemeenten slaan we de handen ineen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Ook in ons bestuursakkoord staat een gezonde leefomgeving centraal. Werken aan schonere lucht vraagt om een integrale aanpak. Ook uw hulp is daarbij nodig.

Luchtkwaliteit staat hoog op de agenda van Papendrecht. Dit komt terug in het Programma Duurzaamheid (naast o.a. klimaatadaptatie, circulaire economie en energie). En het leuke er van is, dat iedereen er aan kan bijdragen, waardoor we met z'n allen een betere en gezondere leefomgeving krijgen. Dat kan al door vaker op de fiets te stappen, of meer gebruik te maken van het OV in plaats van de auto te pakken. Ook vaker thuiswerken levert een bijdrage aan een lagere CO₂ emissie. Ook helpt u wanneer u uw open haard niet gebruikt wanneer er een stookalert is.

In dit maatwerkplan staat beschreven wat we als de gemeente gaan doen voor schonere lucht. Maar dit kan uiteraard niet zonder een bijdrage van ons allemaal.

Arjan Kosten
Wethouder gemeente Papendrecht

Inleiding

De luchtkwaliteit is in Papendrecht de afgelopen jaren sterk verbeterd. Sinds 2009 voldoen we overal in Papendrecht aan de Europese normen die gelden voor de luchtkwaliteit en ook daarna is de luchtkwaliteit verder verbeterd.

Het RIVM rapporteert elk jaar over stikstofdioxiden en fijnstof in de lucht. Uit de monitoringsrapportage 2021 blijkt dat de luchtkwaliteit in 2020 in Nederland verder is verbeterd. De lage concentraties voor stikstofdioxide en fijnstof komen onder andere door de maatregelen vanwege de uitbraak van het coronavirus SARS-CoV-2 in 2020. Er was daardoor binnen en buiten Nederland minder verkeer en economische activiteit, en dus minder uitstoot. Dit effect is waarschijnlijk tijdelijk. Het is niet duidelijk of dat helemaal verdwijnt als de maatregelen worden opgeheven.

De verwachting van het RIVM is wel dat de luchtkwaliteit de komende jaren verder verbetert doordat verkeer, industrie en veehouderijen minder stikstofdioxide en fijnstof uitstoten. Zo worden nieuwe auto's steeds schoner of zijn ze elektrisch. Ook komen er steeds meer 'lage-emissie zones' in steden. Hier mogen bijvoorbeeld nog maar een beperkt aantal brandstofauto's rijden of alleen elektrische auto's.

Schone lucht is belangrijk voor de volksgezondheid, dit wordt ook benadrukt in het bestuursakkoord van onze gemeente. Ook bij concentraties onder de Europese grenswaarden is luchtverontreiniging nog schadelijk. Daarom heeft de overheid het Schone Lucht Akkoord (SLA) opgesteld om de luchtkwaliteit in Nederland tot 2030 nog verder te verbeteren. De Rijksoverheid, provincies en diverse gemeenten hebben daar afspraken over gemaakt. Toch betekent dit niet dat de lucht overal schoon genoeg is. De advieswaarde van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO 2005) voor fijnstof is namelijk aanzienlijk strenger dan de Europese norm. Aan deze advieswaarde wordt nog niet overal voldaan in Papendrecht. In september 2021 maakte de WHO nieuwe, lagere advieswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof bekend. Dat betekent dat we door deze nieuwe inzichten een nog grotere aansporing krijgen om aan de slag te gaan voor schonere lucht. Omdat Papendrecht nu eenmaal in een gebied ligt met snelwegen en industrie, hebben we een goede drive om nog niet op onze lauweren te rusten, maar

Wat we eerder hebben gedaan.....

Papendrecht werkt al geruime tijd aan verbetering van de luchtkwaliteit. Zo is in de periode 2006-2015 via het Programma Luchtkwaliteit Drechtsteden 2006-2015 gewerkt aan verbetering van de luchtkwaliteit. Belangrijke maatregelen wat betreft luchtkwaliteit zijn:

- Frequentere communicatie over luchtkwaliteit en bijdrage die inwoners kunnen leveren aan een betere luchtkwaliteit.
- Meer aandacht voor gezondheid bij planvorming, bijvoorbeeld bij de nieuwe omgevingsvisie.
- Uitbreiding OV over water, bevorderen plaatsing oplaadpalen elektrische auto's (laadpalenvisie), bewaakte fietsenstallingen
- Vermindering uitstoot scheepvaart o.a. door aanleg walstroomvoorzieningen.
- Uitbreiding Warmtenet Drechtsteden
- Uitbreiding netwerk 'e-noses'
- Implementatie Duurzaamheidstoets
- Aanvragen en ontvangen Specifieke Uitkering Schone Lucht Akkoord (SpUk) scherp vergunnen
- Wagenpark BOA's geëlektrificeerd
- Toename integraliteit

aan de slag te gaan. We streven er naar om in 2030, zoveel als mogelijk, overal in Papendrecht op plekken waar mensen wonen of langdurig verblijven te voldoen aan de advieswaarden van de WHO uit 2005. Uiteindelijk willen we gaan voldoen aan de WHO advieswaarden uit 2021. Op dit moment wordt op Rijksniveau onderzocht hoe deze nieuwe grenswaarden worden ingepast en binnen welke termijn. We volgen met belangstelling het advies van het ministerie hierover. Hierbij plaatsen we dan wel de kanttekening dat de gemeente hier slechts beperkte invloed op heeft, omdat bepaalde bronnen die van invloed zijn op de luchtkwaliteit buiten de invloedssfeer van de gemeente vallen.

Daarom hebben we dan ook het Schone Lucht Akkoord gesloten met andere gemeenten, provincies en het rijk. In dit akkoord hebben we ons tot doel gesteld om landelijk in 2030 gemiddeld minimaal 50% gezondheidswinst ten opzichte van 2016 te behalen voor de negatieve gezondheidseffecten ten gevolge van luchtverontreiniging afkomstig van binnenlandse bronnen.

Om te voorkomen dat dit doel vrijblijvend is, is afgesproken dat we een uitvoeringsagenda opstellen waarin maatregelen zijn opgenomen. Ook denkt iedere partij na welke maatregelen zij lokaal nog kan en wil nemen, bovenop de maatregelen die in het akkoord zijn afgesproken. We noemen dit het maatwerkplan. In dit document doen we verslag van de uitvoeringsagenda en het maatwerkplan voor de gemeente Papendrecht.

In de uitvoeringsagenda en het maatwerkplan kiezen we voor een realistische en pragmatische benadering, zonder daarbij onze ambities uit het oog te verliezen. Omdat we ons geld maar één keer kunnen uitgeven kiezen we vooral voor maatregelen die meerdere doelen dienen. Minder gebruik van de auto en meer van de fiets, leidt niet alleen tot minder luchtverontreiniging, maar is ook goed voor de gezondheid en leidt tot minder uitstoot van CO₂ en daarmee tot klimaatwinst. Ook kiezen we bij het schoner maken van onze eigen voertuigen en werktuigen voor de natuurlijke vervangingsmomenten en kiezen dan voor emissiearme of emissieloze voertuigen en werktuigen. Daarbij vinden we het belangrijk dat niet alleen de gemeente werkt aan schone lucht, maar dat we allemaal ons steentje daaraan bijdragen. Daarvoor zal de gemeente de bewustwording stimuleren om bijvoorbeeld wat vaker de fiets te nemen, indien mogelijk af en toe thuis te werken en 'verstandig te stoken' als we de open haard of een vuurkorf in de tuin aansteken.

Elk jaar evalueren we de uitvoeringsagenda en het maatwerkplan en kijken we of we nog op schema liggen met onze afspraken. Zo nodig stellen we bij of stellen we nieuwe of andere maatregelen op om ons doel te bereiken.

In de volgende hoofdstukken zullen we per thema beschrijven welke afspraken we hebben gemaakt, hoe we die willen uitvoeren en welke maatregelen we aanvullend willen gaan treffen. In de bijlage zijn alle maatregelen (zowel de algemene maatregelen als ook de voor Papendrecht specifieke maatregelen) samengevat, met daarbij beschreven hoe en wanneer die maatregelen uitgevoerd zullen worden.

Mobiliteit

Verkeer is een belangrijke bron van luchtverontreiniging in de gemeente Papendrecht. Dit vanwege de Rijkswegen A15 en N3 langs en door onze gemeente, maar ook vanwege het verkeer op onder andere de Burgemeester Keizerweg en de Veerweg. Verder draagt ook de scheepvaart bij aan de luchtverontreiniging binnen in onze gemeente.

Gelukkig zijn de auto's de afgelopen jaren schoner geworden waardoor de luchtverontreiniging door het verkeer is afgenomen. Toch voldoen we met name in die gebieden die direct langs drukke wegen liggen nog niet aan de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Onze invloed op de emissies van (vracht)auto's is beperkt. Hierin zijn we vooral afhankelijk van nationale en Europese regelgeving. Wel proberen we elektrisch vervoer te stimuleren, onder andere door het realiseren van voldoende oplaadmogelijkheden. In de basis werken we via het STOMP-principe (stappen, trappen, openbaar vervoer (OV), Mobility as a Service (MaaS) en prive auto). In de omgevingsvisie zet de gemeente nadrukkelijker in op een goede, veilige en aantrekkelijke fietsinfrastructuur en het vergroten van de maat en schaal van fietsvoorzieningen. Vanaf 16 december 2021 zijn er deelfietsen geplaatst in Papendrecht van Donkey Republic, als onderdeel van Qbuzz. In het voorjaar van 2023 zal er een evaluatie plaatsvinden.

In 2018 is door de Drechtsteden, mede namens de gemeente Papendrecht, het bestuursakkoord 'Zero Emissie Doelgroepenvervoer' getekend. In dit akkoord hebben partijen afgesproken te streven het doelgroepenvervoer waarvoor zij direct verantwoordelijk zijn, volledig emissievrij te laten zijn vanaf 1 januari 2025, of zoveel eerder als mogelijk. Voor het leerlingenvervoer is de aanbesteding in 2021 vernieuwd, waarbij de verduurzamingscriteria zijn meegenomen. Dit nieuwe contract loopt tot 2025.

We streven ernaar om ons eigen wagenpark zo snel als mogelijk emissiearm of emissievrij te hebben. We stellen hiervoor een meerjarenplan op om zoveel mogelijk aan te sluiten bij natuurlijke vervanging. We laten ons hierbij leiden door de criteria voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) die in lijn gebracht zullen worden met de afspraken uit het SLA. Verder zijn nieuwe lease contracten afgesloten worden voor elektrische voertuigen voor de BOA's. Ook zal, wanneer het contract met de exploitant voor de afvalinzameling afloopt, in het nieuwe contract nadrukkelijk aandacht zijn voor inzet van schone voertuigen (emissiearm of emissieloos). Daarnaast zal ook in de algehele afvalketen aandacht zijn voor duurzaamheid en de vermindering van emissies.

Om het toenemend gebruik van elektrische auto's te faciliteren, vergroten we de komende jaren de faciliteiten voor elektrisch laden. Hiervoor stelde de raad in februari 2022 de integrale laadvisie Papendrecht vast. In 2023 volgt als aanvulling hierop het plaatsingsbeleid.

	Vastgestelde maatregelen vanuit de Rijksoverheid	Stand van zaken	(Verdere) implementatie hiervan	Periode van realisatie	Financiën
M1D	Gemeenten, provincies en Rijk, streven ernaar gezondheidsdoelen (zoals geschreven in artikel 1 uit het Schone Lucht Akkoord) voor schonere lucht vanaf 2021 op te nemen in alle relevante nieuwe verkeers- en vervoersplannen en periodieke herijking van bestaande plannen. Dit is een continu proces.	Er wordt momenteel gewerkt aan het opstellen van een nieuw mobiliteitsplan. In 2022 is tevens de integrale laadvisie gemeente Papendrecht vastgesteld door de gemeenteraad.	De afspraken uit het SLA en het maatwerkplan zullen verder in een mobiliteitsplan worden meegenomen. Mede door de integrale laadvisie wordt ingezet op meer laadpalen in Papendrecht, om zo elektrisch rijden te stimuleren om o.a. de luchtkwaliteit te verbeteren. In 2023 volgt tevens het plaatsingsbeleid.	Het streven is om het nieuwe mobiliteitsplan in 2023 vast te stellen.	De financiën voor het uitvoeringsprogramma voor het nieuwe mobiliteitsplan worden via besluit rondom het mobiliteitsbeleid geborgd.
M2A D	Gemeenten, provincies en Rijk nemen vanaf 2021 luchtkwaliteits- en gezondheidsdoelen standaard op in aanbestedingen van voertuigen en transportdiensten. en scherpen deze in de periode naar 2030 periodiek aan. De aanbestedingscriteria komen minimaal overeen met de emissie-eisen van de MVI criteria zoals gepubliceerd op de PIANOo website. Ambitie is, in aanvulling op de afspraken uit het Klimaatakkoord, zo snel mogelijk de inzet van (oudere) dieselveertuigen te beëindigen en schone alternatieven te stimuleren.	In 2020 is een nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld door de gemeente Papendrecht. Gemeente hanteert voor aanbesteding de zgn. MVI criteria. Deze zijn (mede) leidend voor de aanbesteding. Aan de MVI criteria wordt voldaan. Verdergaande maatregelen worden nog niet gedaan in Papendrecht.	Er wordt vanuit Papendrecht met het SCD verkend op welke manieren en met welke tools de geambieerde verduurzaming van aanbestedingen gerealiseerd kan worden. Dit gebeurt aan de hand van pilots.	2022 ev.	n.v.t.
M2B D	Gemeenten en provincies nemen, waar mogelijk, gezondheidsdoelen, in de vorm van emissie-eisen op in vergunningen voor bedrijven en relevante activiteiten. Ambitie daarbij is om, in aanvulling op de afspraken uit het Klimaatakkoord, zo snel mogelijk de inzet van oudere dieselveertuigen te beëindigen en schone alternatieven te stimuleren. In de themagroep mobiliteit onderzoeken partijen de mogelijkheden om deze gezondheidseisen op te nemen en delen actief praktijkervaringen en kennis. Daar waar uit het onderzoek en best practices	Wordt in de regio uitgewerkt door middel van een samenwerking op het niveau van Zuid-Holland-Zuid (Samen Gezonde Lucht ZHZ overleg). In 2022 is er door OZHZ, namens o.a. Papendrecht, een Specifieke Uitkering Schone Lucht aangevraagd en toegekend. Deze SPUK is aangevraagd voor het verder onderzoeken van mogelijkheden rondom scherp vergunnen.	We zullen in overleg met de OZHZ, die veelal verantwoordelijk is voor de vergunningverlening, kijken hoe we dit verder kunnen uitwerken.	2021 ev.	n.v.t.

	blijkt dat het opnemen van gezondheidsdoelen in vergunningen haalbaar en effectief is maken partijen nadere afspraken over het standaard toepassen hiervan.				
M4D	Gemeenten, provincies en Rijk brengen de negatieve gezondheidseffecten van luchtmissies in kaart bij effectstudies voor projecten waarvan een mogelijk substantieel effect wordt verwacht. In de themagroep mobiliteit verkent de Rijksoverheid, in samenwerking met gemeenten en provincies de mogelijkheden hiervoor. Partijen herijken hun aanpak op basis van de resultaten van de verkenning. Op basis van de verkenning van de Rijksoverheid wordt bekeken of herijken van mogelijkheden voor berekenen herijkt dient te worden.	Vanwege de ligging van Papendrecht nabij het Natura 2000-gebied de Biesbosch is voor grotere bouwprojecten veelal een stikstofberekening noodzakelijk. Ook bij bestemmingsplannen is luchtkwaliteit een standaard toetsonderdeel.	De WHO advieswaarden zijn naar beneden bijgesteld in 2021. In het SLA houden we voorlopig de WHO advieswaarden aan van 2005 . Gemeente Papendrecht neemt deel aan de gebiedsgerichte aanpak Stikstof Biesbosch van de provincie. Dit loopt.	2021 e.v.	n.v.t.
M22	Meer ruimte voor de fiets en minder faciliteren van de auto	Dit punt is opgenomen in de omgevingsvisie. In het nieuwe mobiliteitsplan wordt dit verder uitgewerkt.		Het streven is om het nieuwe mobiliteitsplan in 2023 vast te stellen.	De financiën voor het uitvoeringsprogramma voor nieuwe mobiliteitsplan worden via besluit rondom het mobiliteitsbeleid geborgd.
M22	Investeren in goede, veilige en aantrekkelijke fietsinfrastructuur, bijvoorbeeld door de aanleg van fietsstraten	Dit punt is opgenomen in de omgevingsvisie. In het nieuwe mobiliteitsplan wordt dit verder uitgewerkt.		Het streven is om het nieuwe mobiliteitsplan in 2023 vast te stellen.	De financiën voor het uitvoeringsprogramma voor nieuwe mobiliteitsplan worden via besluit rondom het mobiliteitsbeleid geborgd.
M22	De maat en schaal van fietsvoorzieningen vergroten	Dit punt is opgenomen in de omgevingsvisie. In het nieuwe	Vanaf 16 december 2021 zijn er deelfietsen geplaatst in Papendrecht van Donkey Republic, als onderdeel	Het streven is om het nieuwe	n.t.b.

		mobiliiteitsplan wordt dit verder uitgewerkt.	van Qbuzz. Binnen het Nationaal Toekomstbeeld Fietsen werken de Drechtsteden samen aan een regionaal fietsnetwerk.	mobiliiteitsplan in 2023 vast te stellen.	
	Zoveel mogelijk realiseren van vrij liggende fietspaden op de gebiedsontsluitingswegen	Dit punt is opgenomen in de omgevingsvisie. In het nieuwe mobiliiteitsplan wordt dit verder uitgewerkt.		Het streven is om het nieuwe mobiliiteitsplan in 2023 vast te stellen.	n.t.b.
	Een robuuste openbaar vervoersverbinding met grote omliggende steden en dorpen voor een betere aansluiting met de regio;	Dit punt is opgenomen in de omgevingsvisie. In het nieuwe mobiliiteitsplan wordt dit verder uitgewerkt.	De provincie is verantwoordelijk voor de concessie van het openbaar vervoer. Papendrecht kan hier wel in lobbyen maar het belang van de gehele regio wordt meegenomen.	Het streven is om het nieuwe mobiliiteitsplan in 2023 vast te stellen. In het voorjaar van 2023 komt hierover een advies richting college en/of raad.	n.t.b.
	Robuuste openbaar vervoersverbinding uitbreiden met een fijnmazig openbaar vervoerssysteem waarmee inwoners tot dichtbij hun huis kunnen komen, ook in de avonden en in het weekend.	Dit punt is opgenomen in de omgevingsvisie. In het nieuwe mobiliiteitsplan wordt dit verder uitgewerkt.	Er wordt onderzocht of de zogenoemde Drechtopper breder kan worden ingezet. Momenteel kunnen alleen personen met een WMO deze gebruiken.	Het streven is om het nieuwe mobiliiteitsplan in 2023 vast te stellen.	n.t.b.
M19	'Zero Emissie Doelgroepenvervoer'	In 2018 is door de Drechtsteden, mede namens de gemeente Papendrecht, het bestuursakkoord 'Zero Emissie Doelgroepenvervoer' getekend.	Inmiddels is er een nieuw contract doelgroepenvervoer afgesloten. Dit contract is gestart in het schooljaar 2021-2022 en loopt tenminste tot 31 juli 2025. In de aanbesteding zijn verschillende criteria opgenomen o.a. verduurzaming wat als belangrijk kwalitatief gunningscriterium is meegenomen. Er komt nog een rapport uit over aangescherpte MVI criteria waarin luchtkwaliteit meer wordt meegenomen.	2021 e.v.	n.t.b.
M33	Vergroten van de faciliteiten voor elektrisch laden.	In 2022 is de integrale laadvisie gemeente Papendrecht vastgesteld door de	In de visie neigt het beleid naar een strategisch plaatsingsmodel, waarbij er actief i.p.v. reactief gehandeld wordt.	2021 e.v.	n.t.b.

		gemeenteraad. In 2023 volgt tevens het plaatsingsbeleid.			
	Actie 'Band op Spanning'	Deze actie heeft in 2021 en 2022 niet plaats gevonden.	Mogelijk liggen er kansen om deze actie in de toekomst te herhalen.	2022 e.v.	n.t.b.
MM1	Verschonen materieelpark	Onderzoek naar verduurzamen wagenpark gemeente. Hiervoor zal een meerjarenplan worden opgesteld. Bij voorkeur vervanging op een natuurlijk moment.	Er wordt een routekaart opgesteld voor verduurzaming van het wagenpark van de gemeente tussen nu en 2030. Met als doel een reductie van de CO2 uitstoot van 95% te behalen.	2022 e.v.	Is opgenomen in het Programma Duurzaamheid

Mobiele werktuigen

Mobiele werktuigen kunnen een bijdrage leveren aan lokale emissies van luchtverontreinigende stoffen. Mobiele werktuigen zijn voertuigen die in beginsel geen gebruikmaken van de openbare weg en bijvoorbeeld worden ingezet bij bouwprojecten. Voorbeelden van mobiele werktuigen zijn graafmachines, bulldozers, tractoren, veegmachines en generatoren. Eén van de manieren waar de gemeente invloed voor schone lucht kan bevorderen is via haar eigen inkoopbeleid in relatie tot de inzet van deze mobiele werktuigen. Dit betreft zowel het aanbesteden van opdrachten waarbij mobiele werktuigen worden ingezet als de aanschaf van eigen mobiele werktuigen. Aanschaf en inzet van schonere mobiele werktuigen leidt veelal tot meerkosten. Daarom blijft het vooral op dit vlak telkens zoeken naar balans tussen realistische eisen in relatie tot de ontwikkeling van de markt en ambities op dit vlak. Ook vinden we het van belang dat de duurzamere aanbestedingen lokaal kunnen worden aanbesteed. Hierin moet een goede balans blijven bestaan.

De gemeente kijkt allereerst naar haar eigen mobiele werktuigen. Bij de aankoop van nieuw materieel wordt geprobeerd om zoveel als mogelijk van door fossiele brandstof naar elektrisch of waterstof aangedreven werktuigen te gaan. De routekaart hierin zijn de eindjaren van contracten, dan wel het moment dat de werktuigen bedrijfseconomisch zijn afgeschreven. Ook bij evenementen wordt gekeken hoe de emissie-uitstoot verder gereduceerd kan worden, door bijvoorbeeld generatoren te vervangen door een stroomvoorziening in de vorm van bijvoorbeeld een 'battery pack', zoals dit al is gedaan op het marktplein.

Bij aanbestedingen zijn in de gemeente Papendrecht de vastgelegde afspraken de norm. Daarin is duurzaamheid in algemene zin één van de criteria. Er wordt gehandhaafd wanneer het contract op dit vlak niet wordt nageleefd. De gemeente wil meer nadruk leggen, lokaal en regionaal, op het belang van duurzaam inkomen. Bij de implementatie van het regionale Inkoop- en Aanbestedingsbeleid zal hier verder invulling aan gegeven worden, waarbij de criteria die worden vastgesteld voor Maatschappelijk Verantwoord Inkoop (MVI) leidend zullen zijn. In deze criteria zijn of worden ook eisen opgenomen ten aanzien van emissies van luchtverontreinigende stoffen. Deze criteria worden regelmatig herzien op basis van ambities en marktontwikkelingen. We werken aan het opstellen van aanbestedingscriteria voor de gemeente, waarmee we dit verder handen en voeten kunnen geven.

Ook bij bouwprojecten is de inzet van schoon materieel een belangrijk aandachtspunt. Vanwege de 'stikstofproblematiek' is in veel gevallen bouwen alleen mogelijk als ingezet wordt op elektrische of moderne mobiele werktuigen met minder emissie. Omdat we het van belang vinden dat er niet alleen 'op papier' schoon wordt gebouwd, maar ook in de praktijk, nemen we eisen op in vergunningen voor en aanbestedingen van bouwprojecten.

	Vastgestelde maatregelen vanuit de Rijksoverheid	Stand van zaken	(Verdere) implementatie hiervan	Periode van realisatie	Financiën
NRR M4.D.	Partijen nemen de geformuleerde eisen en stimulerende bepalingen op van de routekaart bouw materiaal in aanbestedingen voor (bouw) projecten voor mobiele werktuigen, welke door de themagroep wordt opgesteld. Indien gewenst, bijvoorbeeld voor hoog blootgestelde gebieden, kunnen partijen kiezen voor een verdergaande ambitie.	MVI criteria worden gehanteerd bij inkoop en aanbestedingen.	Er wordt vanuit Papendrecht samengewerkt met het SCD voor het opstellen van nieuwe aanbestedingscriteria. Deze zullen voor alle duurzaamheidsaspecten gaan gelden. Er wordt vanuit Papendrecht met het SCD verkend op welke manieren en met welke tools de geambieerde verduurzaming van aanbestedingen gerealiseerd kan worden. Dit gebeurt aan de hand van pilots	2022 ev.	n.v.t.
NRR M5.D.	Partijen streven ernaar om emissie-eisen in omgevingsvergunningen en milieuzones toe te passen als hiervoor mogelijkheden worden gevonden uit het onderzoek van de themagroep ten behoeve van stedelijke en in het bijzonder hoog blootgestelde gebieden voor mobiele werktuigen die worden ingezet, onder andere voor de logistiek, evenementen, groenbeheer, infra- en bouwwerken.	Wanneer vanwege de stikstof problematiek in relatie tot het nabijgelegen Natura 2000-gebied de Biesbosch, inzet van schoon materiaal voor bouwprojecten noodzakelijk is, nemen we dit zoveel als mogelijk ook op in omgevingsvergunningen. Ten behoeve van evenementen op de Markt kan gebruik gemaakt worden van een stroomaansluiting.	Nagedacht wordt in hoeverre inzet van schone werktuigen ook juridisch kan worden verankerd in omgevingsvergunningen, bijvoorbeeld in het Omgevingsplan. Er wordt nog nagedacht of een batterypack op de Markt bij evenementen verplicht wordt.	Opstarten in 2021	n.t.b.
MM1 4	Onderzoek naar mogelijkheden en kosten van een batterypack op andere evenementenlocaties dan alleen de Markt, zoals het Vondelpark	Er zijn verschillende evenementenlocaties in Papendrecht maar niet overal is groene stroom in de nabijheid.	Om het gebruik van de batterypack te stimuleren, zou er een inventarisatie van aanbod van groene stroom door bedrijven of andere partijen onderzocht moeten worden.	2022 e.v.	n.t.b.
M32	Verkenning mogelijkheden voor (een) waterstofvulpunt(en) gemeente Papendrecht	Dit is momenteel (nog) niet van toepassing in Papendrecht.	De aanbieder van het doelgroepenvervoer, Stroomlijn, voert de regie op het doelgroepenvervoer over de weg en is ontwikkelbedrijf met "de Wijkhopper". Met 900.000 ritten op jaarbasis door de regio is de	2022 e.v.	n.t.b.

			<p>transitie naar emissieloos rijden een doel én een zoektocht. Elektrisch rijden is een deel van de oplossing. Want, minder toepasbaar vanwege het beperkte aanbod op de specifieke taxivoertuigen, de actieradius en de laadsnelheid. Daarom werkt Stroomlijn in het Smart Delta H2 Fieldlab samen met ondernemers, die de waterstofontwikkeling in de regio verder willen brengen tot 5 waterstof-tankstations, in de realisatiefase van 2022-2030.</p>		
MM1 0	<p>Gezocht wordt naar mogelijkheden voor 'partnerships' bij aanbesteding i.p.v. traditioneel aanbestedingstraject. Duurzaamheid en inzet van schoon materieel kan hierbij een belangrijk aandachtspunt zijn. Partnerships bieden de mogelijkheden om hierin ook innovatief bezig te zijn</p>	<p>Bij inkoop en aanbestedingen wordt gekozen voor natuurlijke momenten van vernieuwing voor een contract een project of andere werkzaamheden om de MVI criteria aan te scherpen.</p>	<p>Er wordt vanuit Papendrecht met het SCD verkend op welke manieren en met welke tools de geambieerde verduurzaming van aanbestedingen gerealiseerd kan worden. Dit gebeurt aan de hand van pilots.</p>	2022 ev.	n.v.t.

Industrie

In en om onze gemeente bevinden zich verschillende bedrijven die luchtverontreinigende stoffen uitstoten, waaronder fijnstof en stikstofoxiden. Samen met andere gemeenten, de provincie en de omgevingsdiensten in de regio, waaronder OZHZ, willen we kritisch kijken of de emissies van deze bedrijven verder naar beneden kunnen. Bij nieuwe activiteiten kijken we eveneens kritisch of emissies verder naar beneden kunnen. Uiteraard doen we dat in overleg met de betreffende bedrijven en koppelen we dit waar mogelijk ook aan onze duurzaamheidsambities voor wat betreft het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen. Minder gebruik van fossiele brandstoffen of schonere brandstoffen zal in veel gevallen ook leiden tot minder luchtverontreinigende emissies zoals fijnstof. Ook hopen we dat beter toezicht er toe zal leiden dat emissies van bedrijven verminderen.

Industrieterrein Oosteind

Papendrecht zelf heeft veel maakindustrie met een relatieve lage milieu-impact qua luchtmissies. Er zijn geen bedrijven met (grote) verbrandingsinstallaties. Wel zijn er verschillende bedrijven die middelen of diensten leveren die kunnen bijdragen aan innovatie en daarmee vermindering van luchtmissies en milieu-impact, bijvoorbeeld producenten van (scheeps)motoren of een dienstverlener t.b.v. verkabeling van windmolenparken. Milieuwinst is bij dit soort bedrijven te halen in het stimuleren van innovatie van bedrijven, energiebesparing (bijvoorbeeld ruimteverwarming) en schoner vervoer of gebruik schonere mobiele werktuigen.

Aandachtspunt is wel dat op bedrijventerrein Oosteind bedrijven zich kunnen vestigen die zich bevinden in een hogere milieucategorie (tot en met cat. 5.1 op sommige percelen). De huidige bedrijven behoren veelal tot een lagere milieucategorie. Dit kan tot gevolg hebben dat zich in de toekomst bedrijven vestigen die naar hun aard veel luchtverontreinigende emissies veroorzaken. We willen dit soort bedrijven niet actief weren, maar in het kader van 'scherp vergunnen' wel streng zijn als het gaat om luchtverontreinigende emissies en nieuwe bedrijven aansporen om zoveel als mogelijk gebruik te maken van duurzame energiebronnen met weinig emissie van luchtverontreinigende stoffen.

In 2022 heeft Papendrecht, samen met andere gemeenten uit de Drechtsteden en in samenwerking met OZHZ, een Specifieke Uitkering voor het Schone Lucht Akkoord (SpUk SLA) aangevraagd. Deze is eind 2022 toegekend. De SpUk is aangevraagd voor het vergaren van kennis, uitwisselen van kennis en het opdoen van ervaring over scherp vergunnen. We richten ons in dit plan op de vaste industriemaatregelen 1 en 2 van het SLA over scherp vergunnen. Deze houden in dat vergunningen voor de industrie moeten voldoen aan BBT-niveau, met de BBT-conclusies als belangrijke richtwijzer. Deze bevatten een bandbreedte waarbinnen sprake is van BBT en het aan de vergunningverlener is om de emissie-eisen af te stemmen op de specifieke situatie. Er is afgesproken dat in nieuwe of geactualiseerde vergunningen emissiegrenswaarden moeten worden opgenomen. Dit geldt voor vergunningen die vanaf 2021 worden afgegeven. Deze waarden moeten zo dicht mogelijk aan de onderkant van de BBT-range liggen. Dit met het oog op bescherming van de gezondheid en het milieu. Provincies en gemeenten hebben toegezegd, wat betreft de industriële sector, zich hiervoor in te zetten om zodoende scherp te vergunnen, hun vergunningenbestand tijdig te actualiseren en waar nodig toezicht te optimaliseren. OZHZ houdt zich in 2023 en verder bezig met doorontwikkeling van het plan.

	Vastgestelde maatregelen vanuit de Rijksoverheid	Stand van zaken	(Verdere) implementatie hiervan	Periode van realisatie	Financiën
I1D	Vergunningen voor de industrie moeten volgens Europese regelgeving voldoen aan BBT-niveau. De BBT-conclusies zijn daarbij een belangrijke richtwijzer, maar deze bevatten een bandbreedte waarbinnen sprake is van BBT en het is aan de vergunningverlener om de emissie-eisen af te stemmen op de specifieke situatie. Partijen spreken af dat in nieuwe of geactualiseerde vergunningen die vanaf 2020 worden afgegeven, emissie-eisen staan die zo dicht mogelijk aan de onderkant van de BREF-range liggen (zo weinig mogelijk uitstoot).	OZHZ voert vergunningverlening uit conform de nota VTH gemeenten waarin het RUN ¹ is opgenomen. DCMR Milieudienst Rijnmond voert vergunningverlening voor complexe grote industriële bedrijven, waarvoor BBT het uitgangspunt is. Nieuwe vergunningen worden aangescherpt indien dit op basis van metingen mogelijk is met toegepaste BBT-technieken.	Bij nieuwe of geactualiseerde vergunningen zal ook gekeken moeten worden in hoeverre er sprake is van emissie-eisen zo dicht mogelijk aan de onderkant van de BREF (Best Available Techniques reference document)-range. Dit kan ertoe leiden dat bestaande bedrijven veel eerder in aanmerking komen voor actualisatie. Hierop moet het beleid worden aangepast/eventueel aangescherpt. Wanneer er geen sprake is van een BREF range of duidelijke BBT normen, dan is er nog een uitdaging voor het bevoegd gezag bij het scherper vergunnen.	2024	Over de evt. extra inzet van OZHZ t.b.v. de uitvoering hiervan zullen regionaal afspraken moeten worden gemaakt.

¹ Regionaal Uitvoeringsniveau

			<p>Voor Papendrecht is het scherper vergunnen o.a. van belang bij complexe dossiers, zoals van Chemours / DuPont.</p> <p>Scherper vergunnen voor de nota VTH wordt regionaal en thematisch aangepakt via o.a. Samen Gezonde Lucht ZHZ overleg. Deze nota wordt uiterlijk in 2024 vastgesteld.</p>		
I2D	<p>Provincies en gemeenten zetten zich in om scherp te vergunnen, hun vergunningenbestand tijdig te actualiseren en waar nodig toezicht te optimaliseren.</p>	<p>OZHZ voert conform de nota VTH gemeenten en het RUN actualisaties op aanpassing van leeftijd of BBT-documenten uit. Nieuwe vergunningen worden aangescherpt indien dit op basis van metingen mogelijk is met toegepaste BBT-technieken. Actualisaties die noodzakelijk zijn en betrekking hebben op veiligheid en gezondheid worden uiterlijk in het eestvolgende kalenderjaar uitgevoerd. Eenmaal per drie jaar wordt een bedrijfsinventarisatie uitgevoerd. Het toezicht is geborgd in het RUN.</p>	<p>Scherper vergunnen voor de nota VTH wordt regionaal en thematisch aangepakt via o.a. Samen Gezonde Lucht ZHZ overleg. Deze nota wordt uiterlijk in 2024 vastgesteld.</p>	2024	<p>Over de evt. extra inzet van OZHZ t.b.v. de uitvoering hiervan zullen regionaal afspraken moeten worden gemaakt.</p>
I3D	<p>Partijen gaan na in hoeverre met betere toezicht emissiereductie kan worden bereikt en nemen zo nodig maatregelen om toezicht te verbeteren. Gemeenten en provincies nemen maatregelen om, waar nodig, het toezicht en handhaving te versterken. De rijksoverheid ondersteunt gemeenten en provincies hierbij.</p>	<p>OZHZ voert toezicht voor gemeenten uit conform de nota VTH. Het toezicht is geborgd in het RUN. Bedrijven die onder Provincie Zuid Holland vallen, worden jaarlijks periodiek gecontroleerd, waarbij bij de relevante bedrijven luchtmissie een belangrijk controleaspect is.</p>	<p>Maatregelen t.b.v. meer verscherpte (intensievere) controle (bv onderhoud nabehandelingstechnieken) in relatie tot luchtmissies en onderkant BREF (Best Available Techniques reference document)-range moeten worden onderzocht.</p>	2023 e.v.	<p>Over de evt. extra inzet van OZHZ t.b.v. de uitvoering hiervan zullen regionaal afspraken moeten worden gemaakt.</p>

		Bij gemeentelijke bedrijven wordt er onderscheid gemaakt in branches waar periodiek toezicht wordt uitgevoerd in vaste frequenties. Daar wordt ook op emissies gecontroleerd. Daarnaast worden branches op projectmatige basis bezocht om bepaalde speerpunten of thema's (emissies als voorbeeld).			
I4D	Deelnemers zeggen toe de resultaten van de pilot 'Scherp en uniform vergunnen' bij positief resultaat, standaard toe te passen in vergunningen voor de industrie.	We wachten de uitkomsten van de SLA pilot af.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
	Verbinding zoeken met andere duurzaamheidsambities, zoals 'klimaatneutrale gemeente' in 2050	De uitvoeringsagenda en maatwerkplan van het SLA vallen onder het programma duurzaamheid. Programma duurzaamheid geldt nog steeds.	Zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken bij initiatieven	2021 e.v.	n.v.t.
I1	Zoeken naar mogelijkheden voor het gebruik van restwarmte	In het kader van de RES 1.0 is dit verkend. De mogelijkheid om restwarmte van HVC Dordrecht te gebruiken is onderzocht. Dit is niet haalbaar.	Het is niet haalbaar om restwarmte van HVC in Papendrecht te gebruiken. Regionaal wordt er nu onderzocht of restwarmte uit een andere locatie kan worden opgenomen.		n.v.t.
	Nieuwe bedrijven met aanzienlijke emissies niet actief weren, maar wel 'scherp vergunnen' en stimuleren gebruik van duurzame energiebronnen met niet of weinig emissie van luchtverontreinigende stoffen.	Dit is nog actueel.	Dit is nog actueel. Voor het scherp vergunning is een landelijke aanpak om zo min mogelijk emissie te vergunnen. Het OZHZ is hierbij aangehaakt.	2021 e.v.	n.v.t.

Schone havens & scheepvaart

Motoren en –generatoren zijn niet weg te denken uit een haven. Vaak werken ze echter nog op diesel. Er liggen kansen om over te gaan op elektrisch aangedreven motoren en generatoren. De binnenvaart draagt landelijk gezien gemiddeld 7 procent bij aan negatieve gezondheidseffecten uit luchtvervuiling uit Nederlandse bronnen. Langs drukke vaarwegen ligt dit percentage vaak een stuk hoger. Door gerichte stimulans en maatregelen zet de gemeente Papendrecht samen met andere partijen in op schone havens en schone(re) scheepvaart.

Papendrecht heeft een korting op liggeld voor schepen met schone motoren en een verbod op dieselgeneratoren bij sommige kades. Deze korting is op dit moment al in werking in de havens op Oosteind. Het verbod op dieselgeneratoren is bij sommige kades al van kracht² maar kan verder worden uitgebreid naarmate het aantal walstroomvoorzieningen toeneemt.

De gemeente gaat inzetten op het uitbreiden van het netwerk aan walstroomvoorzieningen. Dit doen we door in te zetten en onderzoek uit te voeren op vier pijlers. Dit zijn walstroom op gemeentelijke gronden, walstroom op particuliere gronden, walstroom in relatie tot leisure op water en walstroom in relatie tot mobiliteit en openbaar vervoer. In 2021 is een haalbaarheidsonderzoek clustering walstroombehoefte uitgevoerd en in 2022 wordt dit verder verdiept met een onderzoek naar vermogensbehoefte op locatie. In 2023 wordt het onderzoek naar vermogensbehoefte afgerond plus start van een meerjarig programma walstroom (per deelnemer de timing, budget e.d. plus de start van een marktverkenning walstroom).

Zero-emissie schepen

² Het verbod geldt voor de volgende plaatsen:

De Kooihaven, de ligplaatsen gelegen ter hoogte van de oeverfrontnummers P162,15 tot en met P168;

De Beneden-Merwede, de ligplaatsen gelegen ter hoogte van de oeverfrontnummers P183 tot en met P184,1.

Op dit moment zijn er enkele walstroomvoorzieningen aangelegd op gemeentelijke grond in de Kooihaven. Naast het uitbreiden van de voorzieningen en/of de capaciteit in deze haven gaat de gemeente ook het gesprek aan met bedrijven met grondpositie in de havens om ook mogelijk daar walstroomvoorzieningen in de toekomst te realiseren. Er zijn momenteel al bedrijven die in walstroom voorzien maar de gemeente zet graag in op positieve stimulatie om deze voorzieningen uit te breiden. De gemeente is zich momenteel aan het beraden over de ontwikkeling van de Jachthaven en onderzoekt wat eventuele mogelijkheden zijn voor het gebied, waaronder walstroom.

Begin 2022 is de nieuwe concessie van de waterbus van start gegaan. Voor dit nieuwe contract is verduurzaming van de vloot als belangrijk gunning criterium meegenomen. De nieuwe concessiehouder heeft in zijn aanbestedingsplannen dan ook opgenomen dat de gehele vloot elektrisch aangedreven zal worden. De vloot zal niet per direct geheel elektrisch aangedreven zijn maar tijdens het gefaseerd vervangen van de vloot gedurende de concessie zullen er alleen elektrisch aangedreven schepen in de plaats komen. Het uitgangspunt is dat de gehele vloot in de Drechtsteden met ingang van 2030 emissieloos is. Op de verbinding Zwijndrecht – Dordrecht – Papendrecht worden passagiers vanaf begin 2022 al met zero-emissie schepen vervoerd.

Tot slot zijn er in 2018 twee e-noses langs de waterwegen de Merwede en de Noord geplaatst (Merwedensingel en Industrieweg). Deze e-noses zijn bedoeld om illegale ontgassing door schepen te signaleren. Door het netwerk aan e-noses in de regio kan ontgassing door de scheepvaart beter gesignaleerd worden, en het toezicht hierop verder aangescherpt.

	Vastgestelde maatregelen vanuit de Rijksoverheid	Stand van zaken	(Verdere) implementatie hiervan	Periode van realisatie	Financiën
S2AD	Waar walstroomvoorzieningen beschikbaar zijn verplichten partijen binnen de grenzen van hun wettelijke mogelijkheden de scheepvaart hiervan gebruik te maken en verbieden zij het gebruik van generatoren/aggregaten. Partijen delen actief de ervaringen en best practices bij de toepassing hiervan.	Openbare ligplaatsen in Papendrecht zijn voorzien van walstroom. Op dit moment wordt er een inventarisatie van particulier aanbod van walstroom uitgevoerd. In de Jachthaven (recreatief) is nog geen walstroom aanwezig. In de Kooihaven en de Beneden-Merwede geldt al een verbod op het gebruik van dieselgeneratoren.	Er wordt op dit moment een inventarisatie gedaan van uitbreidingsmogelijkheden t.a.v. walstroom. Deze inventarisatie wordt binnenkort afgerond. Dan wordt ook gestart met een meerjarig programma walstroom. Een uitbreiding van het generatorverbod zal aan het Havenbedrijf Rotterdam moeten worden voorgelegd.	2021 e.v.	n.t.b.

S2BD	In de SLA pilot Schone Havens wordt onderzoek gedaan naar de beste inzet van gedifferentieerde tarieven/kortingen op het binnenvaartgeld ter verduurzaming van de binnenvaart en streven naar uniformering in de systematiek die wordt gebruikt. Resultaten van dit onderzoek wordt gedeeld met SLA deelnemers en geldt als input voor deze maatregel. Partijen streven ernaar om de resultaten van dit onderzoek te implementeren.	In de havens waar het havenbedrijf partner is gelden gedifferentieerde tarieven afhankelijk van hoe 'schoon' het schip is.	Afhankelijk van de uitkomsten van de pilot zal hier nader naar gekeken worden.	n.t.b.	Niet de verwachting
S3D	Gemeenten, provincies en Rijk spreken af luchtmissies als belangrijk criterium te hanteren bij de aanbesteding van infrastructurele werkzaamheden (baggeren en onderhoud vaarwegen en havenbekkens), zodat aannemers die dergelijke projecten met lagere emissies realiseren een preferente positie kunnen krijgen.	Bij inkoop en aanbestedingen wordt gekozen voor natuurlijke momenten van vernieuwing voor een contract een project of andere werkzaamheden om de MVI criteria aan te scherpen	Het SCD is verantwoordelijk voor het aanbesteden van de baggerpartij. Papendrecht werkt samen met Dordrecht voor het aanbesteden van het baggeren van havens. De gemeente heeft invloed op de criteria die hierin wordt gehanteerd	Wachten op natuurlijke momenten	n.t.b.
S7D	Gemeenten en provincies met binnenhavens stellen plannen op met het streven naar een duurzame binnenvaart. Daarin wordt onder meer toegewerkt naar een zero-emissie binnenvaart in 2035. Partijen werken daarin onder meer aan walstroomvoorzieningen bij ligplaatsen voor binnenvaart, personenvervoer over water, waar mogelijk pleziervaart en naar zero emissie mobiele werktuigen.	Zie ook regel S2AD. Eind 2021 is een projectgroep opgericht om de mogelijkheden voor uitbreiding van walstroomvoorzieningen te onderzoeken en te stimuleren.	Hier wordt de samenwerking regionaal opgezocht, o.a. met Dordrecht en het Havenbedrijf Rotterdam.	2022 e.v., liefst in regionaal verband en volgens een meerjarenplan	7500
	Gemeenten, provincies en Rijk stappen waar mogelijk over op schepen met elektromotoren als launching customer.	Gemeente Papendrecht heeft geen eigen schepen.			

S5D	Gemeenten, provincies spreken af luchtemissies als belangrijk criterium te hanteren bij de aanbesteding van veerdiensten en vergunningen voor watertaxi's en nemen waar mogelijk eisen op voor pleziervaart in gebieden met hoge blootstelling	Vanaf begin 2022 gaat de nieuwe concessie voor de Waterbus in de Drechtsteden in. De nieuwe concessiehouder Blue Amigo, heeft in de aanbestedingsplannen opgenomen dat de gehele vloot elektrisch aangedreven wordt. Dit zal niet meteen vanaf de start van de concessie zijn maar gedurende de concessietijd zullen de schepen gefaseerd vervangen worden.	In 2022 is een oplaadvoorziening gerealiseerd voor de Waterbus binnen Papendrecht (Veerdam). De bedoeling is dat de Waterbus elektrisch gaar varen op lijn 12 vanaf de zomer 2023. Daarnaast start in 2023 de pilot innovatief Personenvervoer Over Water (iPOW) voor innovatief binnen de Drechtsteden.	2022 e.v.	10K in de jaren 2021/2022/2023
	Deelname aan E-nose netwerk om geuremissie en luchtverontreiniging t.g.v. emissies van bedrijven en scheepvaart (ontgassen) tijdig te kunnen detecteren en op te sporten	Netwerk is actief	Er zijn afspraken gemaakt om dit tot en met 2023 voort te zetten.		Gefinancierd uit het jaarprogramma van het OZHZ.

Houtstook

Luchtverontreiniging door het stoken van hout (houtkachels, pelletkachels, vuurkorven e.d.) heeft de afgelopen jaren, ten onrechte, relatief weinig aandacht gekregen. Zeker wanneer er niet goed wordt gestookt of met slechte brandstof kan dit leiden tot aanzienlijke emissies van schadelijke stoffen en geuroverlast. We willen het gebruik van houtkachels en vuurkorven niet verbieden, maar de bewustwording van de overlast van houtstook wel vergroten en stimuleren dat er verstandig gebruik wordt gemaakt van een houtkachel of vuurkorf.

Hiervoor zijn verschillende 'stooktips' voorhanden, evenals goed voorlichtingsmateriaal. We willen hier regelmatig aandacht aan besteden, onder andere in sociale media, maar bijvoorbeeld ook als inwoners een vergunning aanvragen voor de aanleg van een rookgaskanaal. We delen zogenaamde 'stookalerts' van het RIVM. Een stookalert houdt in dat er vanwege ongunstige weersomstandigheden wordt afgeraden om vuur te stoken. We zullen dit actief communiceren naar onze inwoners. Bij klachten willen we actief contact zoeken met zowel de klager als de mogelijke veroorzaker en wijzen op verstandig stookgedrag. Zo nodig wijzen we op wettelijke bepalingen in het Bouwbesluit hieromtrent³.

Bij het opstellen van het omgevingsplan, dat zal worden opgesteld zodra de Omgevingswet van kracht is (inwerkingtreding verwacht per 1 januari 2024), zullen we kijken in hoeverre het mogelijk is om de overlast van houtkachels verder te reguleren.

Het RIVM roept op vandaag geen hout te stoken. Deze oproep geldt voor de zuidelijke helft van het land, waaronder Zuid-Holland. Door de weersomstandigheden blijft de rook langer hangen. Dit is niet alleen ongezondheid maar kan ook (geur)overlast veroorzaken.

Stookalerts in de provincies

Legenda

- Geen alert
- Stookalert

[Stookalert vanuit het RIVM gedeeld op de sociale media pagina van de gemeente](#)

³ Artikel 7.22. Restrictie gebruik bouwwerken, open erven en terreinen

Onverminderd het bij of krachtens dit besluit of de Wet milieubeheer bepaalde is het verboden in, op of aan een bouwwerk of op een open erf of terrein voorwerpen of stoffen te plaatsen, te werpen of te hebben, handelingen te verrichten of na te laten of werktuigen te gebruiken, waardoor:

- a. op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze rook, roet, walm of stof wordt verspreid;

(...)

	Vastgestelde maatregelen vanuit de Rijksoverheid	Stand van zaken	(Verdere) implementatie hiervan	Periode van realisatie	Financiën
H1D	Gemeenten en provincies zetten actief in op de inzet van voorlichting over houtstook via hun eigen communicatiekanalen op basis van het landelijk ontwikkelde materiaal, onder andere door op hun website en sociale media aandacht te geven aan de gezondheidssimpact van houtstook.	In het najaar van 2021 is er een nieuwe set met communicatiemiddelen uitgebracht door het OZHZ.	Regionale communicatie wordt voorbereid door OZHZ en intern uitgerold door middel van een communicatieplanning.	2022 e.v.	
H2D	Partijen besteden in de communicatie aan bewoners rondom de energietransitie en gasvrije wijken aandacht aan de gezondheidseffecten van houtrook. Partijen kunnen hierbij gebruik maken van materiaal wat beschikbaar wordt gesteld door het Rijk.	De gemeente Papendrecht heeft dit toe nu toe nog niet gekoppeld.	.	doorlopend	n.t.b.
H6D	Bij een positief resultaat van de actualisatie van de toolkit 'Overlast van houtstook' door de Rijksoverheid passen gemeenten deze methode toe bij de handhaving bij overlast als gevolg van (onjuiste) toepassing van houtstook.	Momenteel is er al een interne handreiking over hoe om te gaan met klachten over houtrook. Deze voldoet om correct met de klachten om te gaan. Vanuit OZHZ is er ook een toolkit beschikbaar.	De toolkit van OZHZ (bekend als routewijzer houtstook en overlast) is geactualiseerd. De interne handreiking hoeft momenteel nog niet geüpdatet te worden. Bij de implementatie van de Omgevingswet dient dit wel geagendeerd te worden.	2022 e.v.	n.v.t.
H7D	Bij een succesvol ontwikkelde meetmethode door de Rijksoverheid voor het vaststellen van de lokale gezondheidssimpact van houtrook, passen gemeenten deze meetmethode toe bij de handhaving van overlast als gevolg van (onjuiste) toepassing van houtstook.	Momenteel wordt er geen meetmethode gebruikt in geval van overlast.	We volgen de ontwikkelingen rondom het opzetten van de meetmethode. De Omgevingswet kan hier ook kansen in bieden.	2022 e.v.	n.t.b.

H8D	Deelnemende provincies en gemeenten geven actief via hun eigen kanalen (bijvoorbeeld; website, applicatie, social media, radio/tv, weerberichten) aan als er sprake is van een stookalert.	Wanneer de provincie een stookalert twittert, dan wordt die door ons doorgecommuniceerd. We controleren ook zelf of er een stookalert door het RIVM wordt afgegeven.	In het najaar van 2021 is er een nieuwe set met communicatiemiddelen uitgebracht door het OZHZ. Deze zal in aanvulling op de huidige communicatie worden ingezet.	2020 e.v.	
H10D	Deelnemende gemeenten acteren op binnengekomen klachten van de stookwijzer als er sprake is van (herhaalde) overlast op een bepaalde locatie. Bijvoorbeeld door middel van voorlichting, aanbieden van bemiddeling of handhaven door gebruik te maken van de toolkit 'Overlast van houtstook'.	Momenteel wordt er reactief geacteerd op klachten. De opgestelde handreiking voor handhaving is daarvoor een bruikbaar middel.	Op gemeentelijk niveau is handhaving een mogelijkheid, maar momenteel is daar geen capaciteit voor. We hebben als gemeente een reactieve houding. Hierdoor is het ook lastig om regels of beleid op te stellen voor houtstook.	2021 e.v.	Nihil, bemiddeling wordt veelal door iemand in de ambtelijke organisatie gedaan, wanneer aan de orde.
H12D	Bij positieve uitkomsten van de pilot houtrook verkennen gemeenten de mogelijkheden om elementen hieruit toe te passen.	De uitkomsten van de pilot houtrook wordt met belangstelling gevolgd.	Ook in het Samen Gezonde Lucht ZHZ overleg wordt de pilot gevolgd en nader uitgewerkt voor onze regio.	2021 e.v.	n.t.b.
	Voorlichting over 'verstandig stoken' bij aanvraag en verlenen vergunning rookgaskanaal	Er is een informatiepakket opgesteld vanuit de SLA werkgroep Houtstook.	Een informatiepakket wordt bij een vergunningsaanvraag gedeeld.	2021 e.v.	
	Bij het opstellen van het omgevingsplan zullen we kijken in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om de overlast van houtkachels verder te reguleren.		Op basis van de handreiking is handhaving lastig, er is weinig grip op door weinig wetgeving. Omgevingsplan is een goede eerste start.	2022 e.v.	nihil

Communicatie en participatie

Schone lucht is er voor iedereen. Het belang van schone lucht is iets wat voor inwoners belangrijk is, maar wat niet automatisch leidt tot gedragsverandering. We willen daarom actief communiceren over hoe inwoners zelf kunnen bijdragen aan een schone lucht in hun omgeving en hen aanzetten tot gedragsverandering.

We maken in de communicatie duidelijk dat er onderscheid is tussen enerzijds elementen waar we als gemeente en inwoners direct invloed op hebben en anderzijds de grotere zaken die meer bij hogere overheden liggen en waar de gemeente in het belang van de inwoners indirect invloed op probeert uit te oefenen (b.v. via lobby en overleggen).

Verder willen we in onze communicatie over schone lucht in het bijzonder ook aandacht hebben voor de gezondheidseffecten van houtstook. Dit is een luchtvervuiler waarbij de rol van inwoners groot is. Er is een speciale communicatie 'toolkit' met dit thema. Enkele keren per jaar wordt aandacht gevraagd voor het stoken op een goede en gezonde manier ('verstandig stoken'). Daarnaast worden stookalerts van het RIVM (<https://www.rivm.nl/stookalert>) gedeeld op sociale media en stimuleren we gebruikers van houtkachels om zich te abonneren op de e-mail service van het RIVM, zie ook paragraaf 'Houtstook'.

Daarnaast staat verbetering van de luchtkwaliteit niet op zich, maar is onderdeel van de duurzaamheidsambities en gezondheidsdoelen van onze gemeente. Communiceren over luchtkwaliteit is in dat geval veelal onderdeel van een meer omvattende campagne waarin we inwoners en bedrijven stimuleren tot een meer duurzame en gezondere levensstijl.

Landbouw

Gemeente Papendrecht is een overwegend stedelijke gemeente en kent niet of nauwelijks buitengebied met agrarische bedrijven. Luchtverontreiniging door de landbouw is daarom hier niet of nauwelijks aan de orde⁴.

Algemeen

Naast de doelgroep specifieke maatregelen bevat het Schone Lucht Akkoord ook een aantal wat meer algemene maatregelen. Enerzijds betreft dit het integreren van de afspraken uit het Schone Lucht Akkoord in ander beleid, zoals bijvoorbeeld de Regionale Energie Strategie (RES), omgevingsvisie en het omgevingsplan. Anderzijds richten deze maatregelen zich bijvoorbeeld op vestigingsbeleid voor voorzieningen voor hoog gevoelige groepen. Dit zijn mensen die vanwege leeftijd, dus zowel kinderen als ouderen, of ziekte extra gevoelig zijn voor luchtverontreiniging.

	Vastgestelde maatregelen vanuit de Rijksoverheid	Stand van zaken	(Verdere) implementatie hiervan	Periode van realisatie	Financiën
A3-5D	Partijen stemmen de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord, waaronder de pilots, nauw af met, en brengen deze waar mogelijk en wenselijk onder bij bestaande uitvoeringsstructuren, zoals bijvoorbeeld de regionale energiestrategieën, regionale mobiliteitsagenda's en programma Kringlooplandbouw.	Waar samenhang is met andere beleidsterreinen, wordt die zoveel als mogelijk gezocht. Dit zou verder uitgewerkt kunnen worden. Voornamelijk op het gebied van mobiliteit wordt de samenhang opgepakt.	Daar waar relevant worden maatregelen uit dit akkoord afgestemd met andere beleidsprogramma, zoals o.a. het RES, (regionale) Mobiliteitsplan(en), warmtevisie, etc..	2021 e.v.	n.v.t.

⁴ Volgens opgave van de OZHZ zijn er in de gemeente een tweetal veehouderijen (niet intensief) en een tweetal akkerbouwbedrijven.

A4-1D	Gebiedsgerichte aanpak hoog blootgestelde locaties: De Rijksoverheid faciliteert de uitwerking van een gebiedsgerichte aanpak voor hoog blootgestelde locaties. De Rijksoverheid faciliteert onder andere het opstellen van een gebiedsanalyse gericht op definiëring van hoog blootgestelde locaties, mogelijke aanpak en wijze waarop samenwerking tussen Rijk en/of provincie en gemeente mogelijk is om gezondheidswinst te bereiken. Partijen nemen naar aanleiding hiervan initiatieven tot aanvullend beleid, binnen hun eigen taken en bevoegdheden en werken indien nodig samen als de inspanningen en de bronnen daarom vragen. Momenteel is deze input voor decentrale partijen nog niet beschikbaar	Voor zover bekend zijn er in Papendrecht geen hoog blootgestelde locaties en de verwachting is dat deze ook niet zullen ontstaan.		n.v.t.	n.v.t.
A4-2D	De Rijksoverheid werkt samen met Partijen een aanpak uit om de negatieve gezondheidseffecten bij hoog gevoelige groepen ⁵ te beperken. Deze richt zich onder andere op gevoelige bestemmingenbeleid. Partijen nemen naar aanleiding hiervan initiatieven tot aanvullend beleid, binnen hun eigen taken en bevoegdheden en werken indien nodig samen als de inspanningen en de bronnen daarom vragen.	Op dit moment kent Papendrecht geen beleid voor gevoelige bestemmingen (bijv. scholen, kinderdagverblijven etc.) in relatie tot de luchtkwaliteit. Per project wordt hier wel het noodzakelijke onderzoek voor gedaan.	Wanneer daar aanleiding voor is, zullen we de uitkomsten hiervan meenemen in ons beleid t.a.v. het realiseren van woningen en voorzieningen voor hoog gevoelige groepen. Daarnaast streven we er naar om in 2030 zoveel als mogelijk op plaatsen waar mensen wonen of langdurig verblijven te voldoen aan de WHO advieswaarden.	n.t.b.	n.t.b.

⁵ mensen die vanwege leeftijd (kinderen en ouderen) of ziekte extra gevoelig zijn voor luchtverontreiniging.

A6-1D	Partijen implementeren de doelen en ambities zoals benoemd in artikel 1 uit het Schone Lucht Akkoord, binnen de eigen taken- en bevoegdheden, zo snel mogelijk in hun omgevingsvisies, -plannen en/of -programma's en voor zover mogelijk in andere beleidsinstrumenten.	In de vastgestelde omgevingsvisie 2021 is hieromtrent opgenomen: "We streven ernaar om de luchtkwaliteit in 2030 zoveel mogelijk overal te voldoen aan de adviesnormen van de Wereldgezondheidsorganisatie. Hierbij wordt aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord. Samen met het Rijk en provincie wordt gewerkt aan de verbetering van de luchtkwaliteit, door vooral het nemen van maatregelen die de emissies van schadelijke stoffen verminderen.	Advieswaarden van de WHO zijn in 2021 aangescherpt en momenteel wordt door het ministerie onderzocht wat dit betekent voor het SLA. Eventueel zal dit verder worden uitgewerkt in het op te stellen omgevingsplan en waar relevant in andere plannen en programma's.	2021 e.v.	n.t.b.
A8-1D	Rijk, gemeenten en provincies betrekken inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven bij de uitwerking van de voor hen relevante maatregelen van het Schone Lucht Akkoord.	In 2021 is er geen bewoners enquête uitgegaan. In de toekomst liggen hier mogelijkheden als beleid aangescherpt gaat worden.		2021 e.v.	nihil

Monitoring

Om zorg te dragen dat de voornemens van het Schone Lucht Akkoord ook daadwerkelijk worden uitgevoerd, zijn in het akkoord afspraken gemaakt over monitoring. Partijen monitoren:

- a. Jaarlijks de voortgang van de uitvoering van de uitvoeringsagenda en de decentrale uitvoeringsplannen.
- b. Ten minste eens in de drie jaar de ontwikkeling in (lokale en regionale) luchtkwaliteit.
- c. Ten minste eens in de drie jaar het doelbereik van het Schone Lucht Akkoord door middel van de gezondheidsindicator.

Hiermee levert de gemeente tijdig de benodigde informatie aan het ministerie. De raad zal tevens jaarlijks worden geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen in het Schone Lucht Akkoord.

Gemeente Papendrecht gaat scherper vergunnen voor schone lucht

De gemeente Papendrecht heeft een subsidie ontvangen om luchtverontreiniging vanwege industrie te beperken. Er wordt namelijk ingezet op de best beschikbare technieken bij vergunningverlening. De omgevingsdienst OZHZ heeft een projectplan opgesteld namens de regionaal samenwerkende gemeenten: Papendrecht Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Zwijndrecht, Hoeksche Waard en de provincie Zuid-Holland-Zuid. Voor de uitvoering gebruiken de gemeenten en de omgevingsdienst een Rijksbijdrage vanuit het Schone Lucht Akkoord. Alleen ondertekenaars van het Schone Lucht Akkoord komen in aanmerking voor deze bijdrage. Eind 2022 is een subsidie van in totaal 20.000,- euro tot 2026 toegekend.

De industrie draagt bij aan de luchtverontreiniging en daarmee aan de negatieve gezondheidseffecten hiervan. Om bij industrie de negatieve gezondheidseffecten te beperken, zijn aanvullende maatregelen nodig. Het doel is om uitstoot en economische groei verder te ontkoppelen en een continue daling luchtvervuiling door de industrie te realiseren. Om dit te bereiken zijn in het Schone Lucht Akkoord maatregelen opgenomen. Een van die maatregelen is dit project 'Scherper vergunnen'.

"Wij zijn blij dat het Rijk in het kader van het Schone Lucht Akkoord een bijdrage heeft toegezegd voor het project 'Scherper vergunnen'. Als gemeente dragen we zo bij aan schonere lucht voor onze inwoners. Het wordt mogelijk met dit project kennis en ervaring op te doen over het opleggen van strengere eisen en emissiegrenswaarden in de vergunning. ", aldus wethouder milieu Arjan Kosten.

Wat betekent scherper vergunnen?

Het project 'Scherper vergunnen' houdt in dat vergunningen voor de industrie moeten voldoen aan BBT-niveau. BBT staat voor Beste Beschikbare Technieken, dat wil zeggen de meest doeltreffende methoden die technisch en economisch haalbaar zijn, om emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu van een bedrijf te voorkomen. Het is aan de vergunningverlener om de emissie-eisen af te stemmen op de specifieke situatie bij een bedrijf. In het Schone Lucht Akkoord is afgesproken dat in nieuwe of geactualiseerde vergunningen emissiegrenswaarden moeten worden opgenomen. Dit geldt voor vergunningen die vanaf 2022 worden afgegeven. Deze grenswaarden moeten een zo laag mogelijke emissies hebben, dit met het oog op bescherming van de gezondheid en het milieu. De eisen die aan een bedrijf worden gesteld in nieuwe vergunningen zullen dus scherper zijn dan voorheen. Daarom heet project 'Scherper vergunnen'.

Wat is het Schone Lucht Akkoord?

De gemeente Papendrecht heeft het Schone Lucht Akkoord begin 2020 ondertekend en daarmee gecommitteerd aan het verbeteren van de luchtkwaliteit in Papendrecht. Met het akkoord streven het Rijk, provincies en een groot aantal gemeenten naar een gezondheidswinst van minimaal 50 procent in 2030 ten opzichte van 2016. Het doel van het Schone Lucht Akkoord is om de luchtkwaliteit in Nederland blijvend te verbeteren. Concreet gaat het om een vermindering van de uitstoot van fijnstof en stikstof door wegverkeer, mobiele werktuigen, landbouw, scheepvaart, industrie en huishoudens. Elke partij die het Schone Lucht Akkoord heeft ondertekend, monitort (verplicht) de voortgang ervan via het uitvoeringsplan. Begin dit jaar heeft het college van Papendrecht het decentraal uitvoeringsplan 2023 weer vastgesteld.

Redactie

Eveline Heijna
Sr. Communicatieadviseur
Gemeente Papendrecht
(06) 26074307
e.heijna@papendrecht.nl

Noot aan de redactie: